

The Charismatic Leadership and Exercise of Administrative Authority in Bangkok, 2022,

Mr. Chatchat Sitthipanth

Vatchara Naronglitidech¹ Peerapong Pukkeeree² and Ravipa Thummachote²

¹ Master student of Political Science, Ramkhamhaeng University, Thailand

² Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail: vatchara.best@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5309-9501>

E-mail: peerapong.pu@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-4676-3675>

E-mail: ravipa.th@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6178-3817>

Received 17/01/2024

Revised 23/01/2024

Accepted 30/01/2024

Abstract

Background and Aims: Bangkok has had administrators in the political arena who are tied to traditional thinking, emphasizing working within the framework of authoritative power. However, with the recent election, the public seeks a new leader with fresh perspectives and a new approach to governance. Mr. Chatchat Sittiphan possesses the qualities that align with the desired change, making him the chosen candidate for the position of Governor of Bangkok. In this thesis aims; (1) To study the relationship between charismatic leadership and the exercise of administrative authority in Bangkok in the year 2022, Mr. Chatchat Sitthipanth conducted research. And (2) To investigate the factors of charismatic leadership that influence the exercise of administrative authority in Bangkok.

Methodology: In this research, the sample group consists of 400 residents from the 50 districts of Bangkok. The data collection instrument utilized is a questionnaire with a confidence level of 0.978. The statistical methods employed for data analysis include frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient analysis, and multiple regression analysis.

Results: 1) The relationship between charismatic leadership and the exercise of authority in managing Bangkok at a statistically significant level of 0.01 and 2) Factors of charismatic leadership influencing the exercise of authority in managing Bangkok at a statistically significant level of 0.01

Conclusion: Statistically significant findings at a significance level of 0.01 show that charismatic leadership has a significant impact on authority in managing Bangkok, highlighting its important role in governance and decision-making processes within the city.

Keywords: Charismatic Leadership; Authority; Chatchat Sitthipanth

ผู้นำเชิงบริหารกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์

วัชร ณรงค์ฤทธิเดช¹ พิระพงศ์ ภักดิ์ศรี² และ รวิภา ธรรมโชติ²

¹นักศึกษาลัทธิรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: กรุงเทพมหานครได้มีผู้บริหารทางการเมืองที่ผูกติดกับกรอบคิดแบบเก่า ที่เน้นการทำงานตามอำนาจสายบังคับบัญชา แต่พอมีการเลือกตั้งใหม่ ประชาชนต้องการผู้นำคนใหม่ที่วิธีคิดใหม่และแนวการทำงานแบบใหม่ ซึ่งนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์นั้นมีคุณสมบัติครบตรงตามที่ต้องการทำให้ประชาชนนั้นได้เลือกมาเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ของผู้นำเชิงบริหารกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ และ 2) ปัจจัยด้านผู้นำเชิงบริหารที่ส่งผลการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: วิธีการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 50 เขต จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามให้เลือกตอบ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของ Pearson' product-moment correlation และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย: 1) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงบริหารกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) ปัจจัยด้านผู้นำเชิงบริหารที่ส่งผลการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผล: การค้นพบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 แสดงให้เห็นว่าความเป็นผู้นำที่มีเสน่ห์มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่ออำนาจในการจัดการกรุงเทพมหานคร โดยเน้นย้ำถึงบทบาทที่สำคัญในกระบวนการกำกับดูแลและการตัดสินใจภายในเมือง

คำสำคัญ : ผู้นำเชิงบริหาร; อำนาจ; ชัชชาติ สิทธิพันธุ์

บทนำ

ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครกำลังเผชิญหน้ากับการท้าทายของการเปลี่ยนแปลงบริบทสิ่งแวดล้อมซึ่งมีความซับซ้อนและพลวัตสูง สิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีผลกระทบกับการปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานครคือ ประชาชน กฎหมาย และรัฐบาล กล่าวได้ว่าประชาชนในยุคโลกาภิวัตน์มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงกว่าในอดีต ส่งผลให้มีความคาดหวังและความต้องการต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากขึ้นด้วย (พลวศิษฐ์

หล้ากาศ, 2564: 251-260) ยิ่งไปกว่านั้นลักษณะความคาดหวังและความต้องการของประชาชนมีความหลากหลายตามทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของแต่ละกลุ่ม ยังมีความเป็นเมืองมากเท่าไร ความคาดหวังและความต้องการยิ่งมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งกลายเป็นแรงกดดันในการปฏิบัติงานของปัจจุบันกรุงเทพมหานคร ภายใต้ภาวะเช่นนี้การบริหารราชการเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชน (ปัญญาพลวัตร และ พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, ออนไลน์, 2565)

ผู้บริหารเมืองหลายคนในอดีตพยายามแก้ไขปัญหาล่าช้า การบริหารผูกติดกับกรอบคิดแบบเก่า ที่เน้นการทำงานตามอำนาจหน้าที่ตามกรอบที่กำหนด และพึ่งพาระบอบราชการเป็นหลัก (อดิพร เกิดเรือง, 2560: 153-159) ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (P.M. 2.5) ปัญหาน้ำท่วม และปัญหาการจราจรติดขัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (วันชัย มีชาติ และ อธิระพล เจริญพันธุ์, 2556: 60-71) ภาวะผู้นำแบบราชการที่ยึดติดกับกรอบคิดของการสั่งการโดยใช้อำนาจหน้าที่ตามลำดับชั้นสายบังคับบัญชา ไม่อาจรับมือและเผชิญกับความท้าทายของปัญหาที่นับวันทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นของกรุงเทพมหานครได้อีกต่อไป (ปัญญาพลวัตร และพิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, ออนไลน์, 2565)

เมื่อมีการเลือกตั้ง ชาวกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ได้ตัดสินใจอย่างชัดเจนว่า ต้องการผู้นำใหม่ที่มีวิสัยทัศน์ใหม่และแนวทางการทำงานแบบใหม่เข้ามาจัดการกับปัญหาและพัฒนากรุงเทพมหานคร (นุช สัทธานัตมมงคล และอรรถพล ธรรมไพบุลย์, 2559: 167-182) ท่ามกลางผู้เสนอตัวแข่งขันเพื่อชิงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประชาชนส่วนใหญ่รับรู้ว่ามีนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของพวกเขา จึงตัดสินใจเลือกนายชัชชาติ ด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น ขึ้นมาเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใหม่ (ปิชีไทย, ออนไลน์, 2565)

นับจากนั้น นายชัชชาติก็ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีการถ่ายทอดสดทุกวัน ๆ วันละประมาณ 3 กิจกรรม กิจกรรมที่นายชัชชาติได้กระทำในช่วงสองสัปดาห์แรกของการดำรงตำแหน่ง มีหลายอย่างด้วยกัน เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วม ทางเท้า จราจรติดขัด การก่อสร้างทางด่วน สิ่งแวดล้อม รถไฟฟ้าบีทีเอส การแสวงหาความร่วมมือในการทำสวนสาธารณะและปลูกต้นไม้ การร่วมมือกับผู้พิการ การป้องกันและตรวจสอบการทุจริต การจัดงานนันทนาการ ดนตรีในสวน เป็นต้น ผู้เข้าชมการถ่ายทอดสดและเข้าชมคลิปในภายหลังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในช่วงหาเสียง มีผู้เข้าชมคลิปของนายชัชชาติเฉลี่ยอยู่ในระดับหลักหมื่น แต่ในช่วงสองสัปดาห์หลังจากดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ ผู้เข้าชมเพิ่มสูงขึ้นเป็นระดับหลักแสน และหลายคลิปทะลุไปถึงระดับหลักล้าน จนมีการกล่าวกันว่านี่เป็น “ปรากฏการณ์ชัชชาติ” (มติชนสุดสัปดาห์, ออนไลน์, 2565)

นายชัชชาติเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประชาชนเห็นผู้นำใหม่ที่มีกระบวนการทำงานใหม่ (บุญช่วย โชติวิโส, 2562: 297-307) ซึ่งแตกต่างจากผู้นำเก่าและกระบวนการบริหารแบบเดิมที่เคยครอบงำการทำงานของกรุงเทพมหานครอย่างสิ้นเชิง ทำให้ประชาชนจำนวนมากเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อนายชัชชาติมากยิ่งขึ้น กระแสความชื่นชมศรัทธาขยายตัวออกไปในวงกว้าง ไม่เพียงแต่เฉพาะประชาชนในกรุงเทพมหานครเท่านั้น หากแต่ส่งอิทธิพลต่อความคิดและความรู้สึกของประชาชนต่างจังหวัดไม่น้อยทีเดียว เมื่อประชาชนเกิดความรู้สึกศรัทธาต่อผู้นำ พวกเขาก็พร้อมให้ความร่วมมือและเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและช่วยพัฒนากรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต (สุเมธ แสงนิมนวล, 2552: 10)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันตามที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์เพื่อให้ทราบถึงบริหารงานกรุงเทพมหานคร และสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการสำเร็จของการบริหารงานกรุงเทพมหานคร ครั้นนี้ ทางผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้สำหรับตัดสินใจในการพิจารณาปรับปรุง ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ความสัมพันธ์ของผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์
2. ปัจจัยด้านผู้นำเชิงบริหารมีที่ส่งผลการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงบริหารมีมาเป็นเครื่องมือในการวัดภาวะผู้นำ

เชิงบริหารมีของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (documentary research) โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อินเทอร์เน็ต เอกสารทางหน่วยงานราชการ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสังเคราะห์แนวคิด

ขอบเขตด้านพื้นที่: เขตกรุงเทพมหานครที่เป็นหน่วยศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ พื้นที่เขตปกครอง 50 เขต ข้อมูลจากราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

ขอบเขตด้านระยะเวลา: 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 - 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบริหารมี

Conger and Kanungo (1998) ได้ทำการศึกษาวิจัยทบทวนพัฒนาทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบริหารมี และเสนอทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบริหารมี ประกอบด้วย ปัจจัย 5 ประการ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน (strategic vision and articulation: SVA) 2) ไวต่อสภาพแวดล้อม (sensitive to the environment: SE) 3) ไวต่อความ

ต้องการของบุคลากร (sensitivity to member needs: SMN) 4) บุคลิกกล้าเสี่ยง (personal risk: PR) 5) พฤติกรรมไม่ยึดติดในสิ่งเดิมๆ (unconventional behavior: UB)

House (1977) 1) เชื่อกันว่าความเชื่อของผู้นำเป็นสิ่งถูกต้อง 2) มีความเชื่อคล้ายคลึงกันหรือเกิดสิ่งต่อไป 3) ไม่มีข้อกังขาในการยอมรับผู้นำของผู้ตาม 4) มีความรักพอใจในตัวผู้นำ 5) เต็มใจและยินดีปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำ 6) มีอารมณ์ในการทำงานไม่ซังกะตาย 7) มีเป้าหมาย จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานต่าง ๆ และ 8) มีความเชื่อว่า ความสำเร็จของงานเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานของผู้ตาม

Bass (1985) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมี 4 องค์ประกอบคือ 1) บารมีหรือการใช้อิทธิพลเชิงอุดมคติ 2) การจูงใจเพื่อสร้างแรงดลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

Max Weber (1947) เกิดมาจาก 3 กรณี มีดังต่อไปนี้ 1) ยอมรับด้วยเหตุผล (rational grounds) 2) ยอมรับด้วยระเบียบประเพณี (traditional grounds) 3) ยอมรับด้วยบุญญาธิการ (charismatic grounds)

สรุปผู้นำเชิงบารมี (charismatic leadership) คือรูปแบบหนึ่งของการนำที่ผู้นำมีความเป็นเลิศในการสร้างความสนใจและแรงบันดาลใจจากผู้ตาม ผู้นำเชิงบารมีมักมีลักษณะที่สามารถทำให้คนอื่นติดตามได้โดยไม่คำนึงถึงตำแหน่งหรืออำนาจทางกฎหมาย การมีผู้นำเชิงบารมีที่มีความสามารถพิเศษด้านบวกหรือด้านลบเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายในอนาคต

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจ

Robbins (1993) ได้แบ่งอำนาจออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) อำนาจรางวัล (reward power) 2) อำนาจการบังคับ (coercive power) 3) อำนาจตามกฎหมาย (legitimate power) 4) อำนาจอ้างอิง (referent power) 5) อำนาจเชี่ยวชาญ (expert power)

Yukl (2008) ได้แบ่งอำนาจออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) อำนาจส่วนบุคคล (personal power) ประกอบไปด้วยอำนาจ 2 รูปแบบ คือ (1) อำนาจอ้างอิง (referent power) และ (2) อำนาจเชี่ยวชาญ (expert power) 2) อำนาจโดยตำแหน่ง (Position power) ประกอบด้วยอำนาจ 5 รูปแบบ คือ (1) อำนาจตามกฎหมาย (legitimate power) (2) อำนาจการให้รางวัล (reward power) (3) อำนาจการบังคับ (coercive power) (4) อำนาจด้านมูลข่าวสาร (information power) และ (5) อำนาจการจัดการเชิงสถานการณ์ (situational engineering)

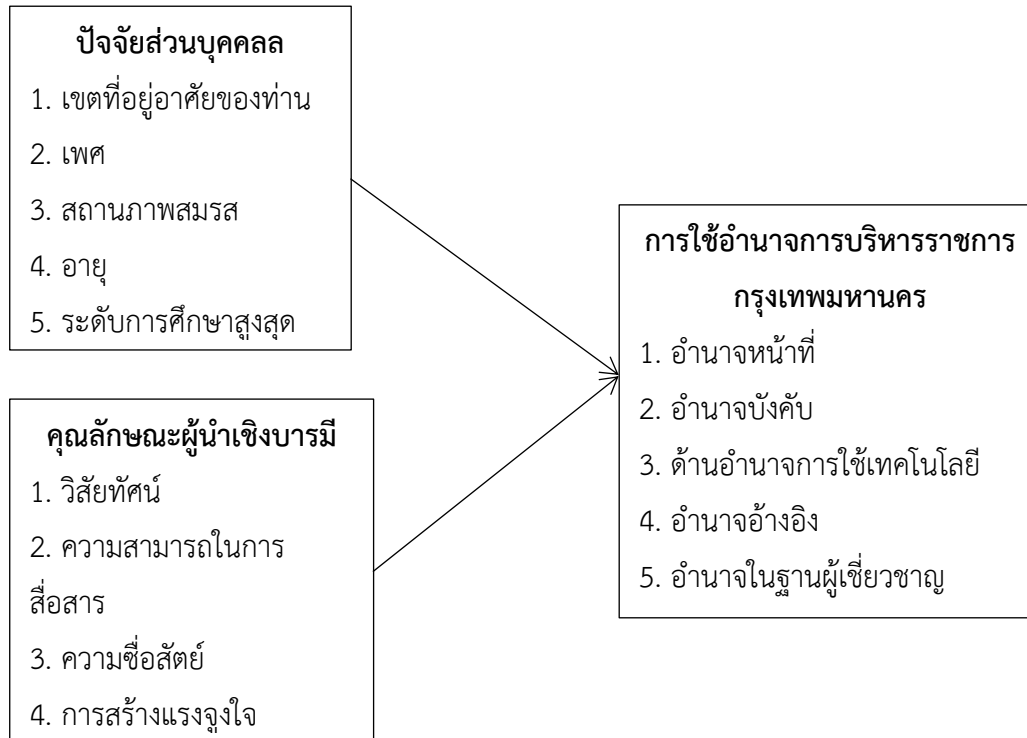
สรุปการใช้อำนาจ (authority) หมายถึง แรงผลักดันที่เกิดจากความสามารถหรือศักยภาพของบุคคลที่เป็นผลมาจากพลังทางกายภาพและพลังทางจิตใจ รวมทั้งการใช้พลังทางปัญญาทำให้เกิดพลังอำนาจ หรือความสามารถในการควบคุม หรือบังคับบัญชาผู้อื่น โดยมักใช้ในบทบาทของผู้นำหรือตำแหน่งบริหารที่มีอำนาจในการตัดสินใจ และควบคุมการกระทำต่าง ๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้นำเชิงบารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร มีประชากร จำนวน 5,487,876 คน แบ่งเป็นชาย 2,570,872 คน แบ่งเป็นหญิง 2,917,004 คน โดยมีพื้นที่เขตปกครอง 50 เขต ข้อมูลจากฝ่ายระบบเครือข่าย กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ณ วันที่ 5 พฤษภาคม 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สูตรของ Yamane (1973: 886-887) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดย 1) สุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร แบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) แบ่งสัดส่วนตามประเภทบุคลากร 2) สุ่มประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในแต่ละชั้นภูมิแบบการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มี 3 ตอน เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ ประกอบด้วย ข้อคำถามและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวโดยมีระดับการวัดเป็น 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย และ 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (multiple choices) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ เกี่ยวกับ เขตที่อยู่อาศัยของท่าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิสัยทัศน์ (vision)
2. ด้านความสามารถในการสื่อสาร (communication)
3. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (moral and ethics)
4. ด้านสร้างแรงจูงใจ (motivation)
5. ด้านเป็นแบบอย่างที่ดี (good role model)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจบริหารราชการของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านอำนาจตามกฎหมาย (authority)
2. ด้านอำนาจบังคับ (coercive power)
3. อำนาจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (information power)
4. ด้านอำนาจอ้างอิง (referent power)
5. ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ (expert power)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการวิจัยจากคณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และแจกจ่ายแบบสอบถามแก่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วทำการรวบรวมเพื่อจัดเตรียมไว้ให้ผู้วิจัย

2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด แล้วคัดเลือกแบบสอบถาม ฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล หาค่าจำนวน (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร

3. การวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงาน กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson's product-moment correlation การวิจัยครั้งนี้ ใช้เกณฑ์แปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (Walker & Almond, 2010: 157)

- 0.00-0.19 ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรอยู่ในระดับต่ำมาก
- 0.20-0.39 ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรอยู่ในระดับต่ำ
- 0.40-0.59 ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรอยู่ในระดับปานกลาง
- 0.60-0.79 ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรอยู่ในระดับสูง
- 0.80-1.00 ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรอยู่ในระดับสูงมาก

4. การวิเคราะห์หาผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis--MRA) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.80 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 34.30 อายุอยู่ระหว่างไม่เกินหรือเท่ากับ 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.00 ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 80.70 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 58.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มปัจจัยปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงบริหารมี และการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำเชิงบริหารมี

คุณลักษณะผู้นำเชิงบริหารมี	$\bar{x}$	SD.	อันดับที่	ระดับความคิดเห็น
1.วิสัยทัศน์	4.50	.64	4	มากที่สุด
2.ความสามารถในการสื่อสาร	4.61	.57	1	มากที่สุด
3.ความซื่อสัตย์	4.54	.62	2	มากที่สุด
4.การสร้างแรงจูงใจ	4.48	.62	5	มากที่สุด
5.เป็นแบบอย่างที่ดี	4.51	.62	3	มากที่สุด
โดยรวม	4.54	.60		มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำเชิงเชิงบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .60) กล่าวคือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีความสามารถในการสื่อสารมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .57) รองลงมา ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .62) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการสร้างแรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .62)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ด้านการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	SD.	อันดับที่	ระดับความคิดเห็น
1. อำนาจตามกฎหมาย	4.43	.64	4	มากที่สุด
2. อำนาจบังคับ	4.27	.70	5	มากที่สุด
3. อำนาจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.61	.58	3	มากที่สุด
4. อำนาจอ้างอิง	4.65	.56	1	มากที่สุด
5. อำนาจความเชี่ยวชาญ	4.63	.60	2	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	.58		มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .58) กล่าวคือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีการใช้อำนาจด้านอำนาจอ้างอิงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .56) รองลงมา ได้แก่ อำนาจความเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .60) และลำดับสุดท้าย คือ อำนาจบังคับ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .70)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงบริหารกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร

ตาราง 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	IV1	IV2	IV3	IV4	IV5	DV1	DV2	DV3	DV4	DV5
IV1	1.000	0.624**	0.663**	0.613**	0.628**	0.640**	0.585**	0.638**	0.647**	0.618**
IV2		1.000	0.661**	0.631**	0.654**	0.583**	0.449**	0.622**	0.670**	0.639**
IV3			1.000	0.682**	0.733**	0.649**	0.572**	0.662**	0.660**	0.653**
IV4				1.000	0.749**	0.652**	0.552**	0.602**	0.657**	0.612**
IV5					1.000	0.696**	0.549**	0.654**	0.685**	0.682**

ตัวแปร	IV1	IV2	IV3	IV4	IV5	DV1	DV2	DV3	DV4	DV5
DV1						1.000	0.633**	0.602**	0.599**	0.615**
DV2							1.000	0.532**	0.507**	0.509**
DV3								1.000	0.744**	0.717**
DV4									1.000	0.811**
DV5										1.000

จากตาราง 3 สัญลักษณ์ที่ใช้ หมายถึง

IV1 หมายถึง ด้านวิสัยทัศน์

IV2 หมายถึง ด้านความสามารถในการสื่อสาร

IV3 หมายถึง ด้านความซื่อสัตย์

IV4 หมายถึง ด้านการสร้างแรงจูงใจ

IV5 หมายถึง ด้านเป็นแบบอย่างที่ดี

DV1 หมายถึง ด้านอำนาจตามกฎหมาย

DV2 หมายถึง ด้านอำนาจบังคับ

DV3 หมายถึง อำนาจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

DV4 หมายถึง ด้านอำนาจอ้างอิง

DV5 หมายถึง ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจบังคับ ด้านอำนาจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านอำนาจอ้างอิง และอำนาจความเชี่ยวชาญ สามารถจัดลำดับได้ ดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านเป็นแบบอย่างที่ดี ความสัมพันธ์กับด้านอำนาจตามกฎหมาย ในระดับสูงที่ 0.640, 0.583, 0.649, 0.652 และ 0.696 ตามลำดับ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านเป็นแบบอย่างที่ดี ความสัมพันธ์กับด้านอำนาจบังคับ ในระดับปานกลางที่ 0.585, 0.449, 0.572, 0.552 และ 0.549 ตามลำดับ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสัมพันธ์กับด้านอำนาจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับสูงที่ 0.638, 0.622, 0.662, 0.602 และ 0.654 ตามลำดับ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสัมพันธ์กับด้านอำนาจอ้างอิง ระดับสูงที่ 0.647, 0.670, 0.660, 0.657 และ 0.685 ตามลำดับ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสัมพันธ์กับด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ ระดับสูงที่ 0.618, 0.639, 0.653, 0.612 และ 0.682 ตามลำดับ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร

4.1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (enter multiple regression) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ โดยใช้ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ดังกล่าวร่วมกันอธิบายการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ดังกล่าวได้ร้อยละ 65.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติเพื่อใช้ทำนายการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การ		SE	t	p value
	ถดถอย				
	b	β			
1. วิสัยทัศน์	0.276	0.039	0.054	7.167	0.000**
2. ความสามารถในการสื่อสาร	0.059	0.044	0.034	1.350	0.178
3. ความซื่อสัตย์	0.187	0.045	0.040	4.127	0.000**
4. การสร้างแรงจูงใจ	0.091	0.045	0.037	2.036	0.042**
5. เป็นแบบอย่างที่ดี	0.260	0.048	0.050	5.446	0.000**
$R = 0.814, R^2 = 0.663, \text{Adjusted } R^2 = 0.659, F = 155.087$					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 สามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{การใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร} = & 0.233 + 0.276 (\text{วิสัยทัศน์}) + 0.187 (\text{ความซื่อสัตย์}) \\ & + 0.091 (\text{การสร้างแรงจูงใจ}) + 0.260 (\text{เป็นแบบอย่างที่ดี}) \end{aligned}$$

4.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร นั้น พบว่า มีเพียง 4 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ วิสัยทัศน์ ความซื่อสัตย์ การสร้างแรงจูงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดี

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อใช้ทำนายการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การ		SE	t	p value
	ถดถอย				
	b	β			
1. เป็นแบบอย่างที่ดี	0.271	0.047	0.054	5.756	0.000**
2. วิสัยทัศน์	0.288	0.037	0.034	7.690	0.000**
3. ความซื่อสัตย์	0.200	0.044	0.040	4.519	0.000**
4. การสร้างแรงจูงใจ	0.101	0.044	0.037	2.275	0.023**
R = 0.813, R ² = 0.662, Adjusted R ² = 0.658, F = 5.176					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 สามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

การใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร = $0.233 + 0.271$ (เป็นแบบอย่างที่ดี) + 0.288 (วิสัยทัศน์) + 0.200 (ความซื่อสัตย์) + 0.101 (การสร้างแรงจูงใจ)

ค่า b ของเป็นแบบอย่างที่ดี = 0.271 หมายถึง เมื่อเป็นแบบอย่างที่ดีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครจะเพิ่มขึ้น 0.271 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า เป็นแบบอย่างที่ดีที่มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

โดยที่ ค่า b ของวิสัยทัศน์ = 0.288 หมายถึง เมื่อวิสัยทัศน์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครจะเพิ่มขึ้น 0.288 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า วิสัยทัศน์มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ค่า b ของความซื่อสัตย์ = 0.200 หมายถึง เมื่อความซื่อสัตย์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครจะเพิ่มขึ้น 0.200 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า ความซื่อสัตย์ มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ค่า b ของการสร้างแรงจูงใจ = 0.101 หมายถึง เมื่อการสร้างแรงจูงใจ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย การใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครจะเพิ่มขึ้น 0.101 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า การสร้างแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์และสรุปผลวิจัยข้างต้น มี 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครได้แก่ เป็นแบบอย่างที่ดี วิสัยทัศน์ ความซื่อสัตย์ และการสร้างแรงจูงใจ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า เป็นแบบอย่างที่ดี ส่งผลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ข้อค้นพบนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bass and Avolio กล่าวคือ บารมีหรือการใช้อิทธิพลเชิงอุดมคติ มิใช่เป็นคุณลักษณะพิเศษแบบดั้งเดิมที่อิงอยู่กับพลังที่เหนือธรรมชาติของผู้นำ ซึ่งผูกติดกับผู้นำทางศาสนา สังคม หรือการเมืองอีกต่อไป แต่เป็นแนวความคิดที่อธิบายการตอบสนองทางอารมณ์ของสมาชิกในองค์การภายใต้บรรยากาศหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและความเชื่อถือศรัทธา และความเชื่อมั่นของสมาชิกต่อค่านิยมหลักการและอุดมคติของผู้นำซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ผู้นำบารมีจะแสดงออกถึงความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับหลักการที่ตนเองยึดถือต่อสมาชิกอย่างชัดเจน ค่านิยมที่สำคัญ เช่น ความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา ยึดมั่นในหลักการ และการยึดมั่นในความยุติธรรม เป็นต้น ผู้นำบารมีเน้นความสำคัญของเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ความผูกพันต่อผลสืบเนื่องเชิงจริยธรรม ในการตัดสินใจเสนอค่านิยมที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานแก่สมาชิก เน้นการสร้าง ความเชื่อถือศรัทธาโดยแสดงให้เห็นถึงการมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูงของตนเอง และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ตามและมีแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ เจตน์ ชขุฤทธิ์, เจนจิรา เจนจิตรวณิช, หทัยรัตน์ อ่วมน้อย และฤทัย สำเนียงเสนาะ (2562) ศึกษาเรื่อง *ธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม: แบบอย่างจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9* ผลการศึกษาพบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญ มีพระเกียรติคุณขจรไกล ด้วยว่า พระองค์ทรงมีพระราช จริยวัตรพระราชอัชฌาสัย และพระปรีชาสามารถโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ โดยเฉพาะพระปรีชาสามารถ ด้านเกษตรกรรม พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยในวิชาการความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ด้วยการใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิตและเป็นเครื่องมือในการปกครองอาณาประชาราษฎร์ให้อยู่เย็นเป็นสุข โดยไม่ใช้ศาสตราวุธ ทั้งยังปฏิบัติพระองค์ ตามหลักธรรมอย่างจริงจัง เทียงตรง เป็นแบบอย่างชีวิตที่ดีงามแก่พสกนิกรชาวไทย

2. จากผลการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ข้อค้นพบนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Lussier and Achua (2001) กล่าวคือ ผู้นำเชิงศรัทธาบารมี (charismatic leadership)

เป็นผู้นำที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ผู้นำประเภทนี้จะมีความสำคัญต่อการเป็นหัวหน้าในสถานการณ์ปัจจุบัน เพราะผู้นำสร้างวิสัยทัศน์ ปณิธานและเป็นศูนย์รวมศรัทธาของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับคุณสมบัติหรือลักษณะพิเศษ (charisma) ของผู้นำแต่ละบุคคลเป็นสำคัญอย่างไรก็ตามผู้นำตามแบบของทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบาร์มี จะใช้ภาวะผู้นำของตนเป็น 4 ชั้น คือ 1) ผู้นำจะพัฒนาวิสัยทัศน์ใหม่ที่น่าสนใจและแตกต่างไปจากแนวความคิดเดิม 2) ผู้นำจะพัฒนาฝึกฝนผู้ใต้บังคับบัญชาให้รู้จักคิด มีวิสัยทัศน์ และสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ 3) ผู้นำจะสร้างความเชื่อถือและเชื่อมั่นจากสมาชิก โดยแสดงคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความชำนาญ ความสำเร็จ กล้าเสี่ยง และการกระทำที่ไม่ธรรมดา และ 4) ผู้นำจะชี้ทางให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้าถึงวิสัยทัศน์ โดยการให้อำนาจผู้ใต้บังคับบัญชาในการตัดสินใจปฏิบัติงานด้วยตนเอง และมีแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ อรรถก สุวรรณภักดี และอภิรัตน์ กังสดารพร (2565) ศึกษาเรื่อง *วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง* ผลการศึกษาพบว่า 1) กระบวนการเกิดขึ้นของวิสัยทัศน์ของผู้นำที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง ประกอบไปด้วยการเข้าใจปัญหาชุมชนเมือง เข้าถึงปัญหา และการบริหารจัดการโดยแปลงมาสู่การปฏิบัติ 2) องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนเมืองคือ ภาวะผู้นำ การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ การวางแผน และ 3) วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความซื่อสัตย์ ส่งผลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Stogdill (1974) ได้ศึกษารวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำกว่า 163 เรื่อง ตั้งแต่ปี ค.ศ.1948 – 1970 จนทำให้สามารถระบุคุณลักษณะของผู้นำที่ดีว่าขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ 6 ด้าน คือ 1) ลักษณะทางกาย ได้แก่ เป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ 2) ภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ มีการศึกษาดี สถานะทางสังคมที่ดี 3) สติปัญญา ได้แก่ มีสติปัญญาสูง มีการตัดสินใจดี มีทักษะในการสื่อความหมาย และการพูด 4) บุคลิกภาพ ได้แก่ มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ มีความปรารถนาที่จะทำได้ดีที่สุด มีความรับผิดชอบ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค มุ่งงาน และ 6) ลักษณะทางสังคม ได้แก่ ปรารถนาที่จะร่วมมือในการทำงานกับคนอื่น ๆ มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น เข้าสังคมเก่ง และ เฉลียวฉลาด ซึ่งผลการวิจัยของศูนย์การพัฒนภาวะผู้นำแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ค้นพบลักษณะสำคัญของผู้นำที่ประสบความสำเร็จมีดังต่อไปนี้ 1) มีความมั่นคงในอารมณ์และมีจิตใจที่แน่วแน่ 2) มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครอง 3) มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และ 4) ทักษะทางด้านการคิด และเทคนิควิธี ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ สุนิตย์ อาษาจิตร และโสภณ เพ็ชรพวง (2565) ศึกษาเรื่อง *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม* ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อยู่ในระดับมาก ได้แก่การเป็นบุคคลที่มีกฎเกณฑ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรม การสร้างแรงบันดาลใจ ความซื่อสัตย์และยุติธรรม และการผสาน

ความร่วมมือ 2) คุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชน อยู่ในระดับมาก ได้แก่คุณธรรมจริยธรรมความเป็นคนไทย คุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนา และคุณธรรมจริยธรรมความเป็นมนุษย์ 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. จากผลการวิจัยพบว่า การสร้างแรงจูงใจ ส่งผลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ข้อค้นพบนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทฤษฎีวิถีทาง – เป้าหมาย (path – goal theory) ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีความคาดหวัง ซึ่งเน้นในเรื่องผลกระทบของผู้นำที่มีต่อเป้าหมายของผู้ใต้บังคับบัญชาและวิถีทางเพื่อจะให้ได้บรรลุเป้าหมาย ทฤษฎีวิถีทาง – เป้าหมาย ได้พัฒนาปรับปรุงขึ้น เพื่ออธิบายถึงผลกระทบของพฤติกรรมผู้นำที่มีต่อแรงจูงใจ ความพึงพอใจ ความพยายาม และการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะเชื่อมโยงกับปัจจัยของสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ดังนั้นทฤษฎีวิถีทาง – เป้าหมาย จะมีส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ พฤติกรรมผู้นำ และสถานการณ์ที่เอื้อต่อผู้นำ และแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ ธันยาภรณ์ นวลสิงห์, ยุวธิดา ชำปัญญา และชีวิรัตน์ ศิลพันธ์ (2556) ศึกษาเรื่อง *ผู้บริหารกับการสร้างแรงจูงใจ* ผลการศึกษาพบว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ เนื่องจากแรงจูงใจจะกระตุ้นให้ผู้คนมีความเต็มใจ มุ่งมั่นในการทำงาน และพยายามบรรลุเป้าหมาย ปัจจุบันองค์กรภาครัฐและเอกชนต่างให้ความสนใจในความรู้สึกรักของพนักงาน ผู้บริหารองค์กรจำเป็นต้องส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ แรงจูงใจในการทำงานสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานของผู้นำที่มีประสิทธิผลได้ ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำควรค้นหาเทคนิคที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง ผู้นำเชิงบริหารมีกับการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจบริหารงานกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งกรุงเทพมหานครสามารถนำงานวิจัยนี้ไปวางแผนการสรรหา และคัดเลือกผู้บริหารกรุงเทพมหานครที่มีคุณลักษณะที่ดีเพื่อพัฒนากรุงเทพมหานครต่อไปในอนาคต ดังนี้

1. ด้านเป็นแบบอย่างที่ดี ผลการการวิจัยพบว่า เป็นแบบอย่างที่ดีมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้น กรุงเทพมหานครควรมีหลักสูตรการพัฒนาจริยธรรมสำหรับผู้บริหารของรัฐ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และหลักธรรมในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นเครื่องมือในการปกครองเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

2. ด้านวิสัยทัศน์ ผลการการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เข้าใจ

ภาพรวมทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนสังคม และสามารถนำกรุงเทพมหานคร บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ด้านความซื่อสัตย์ ผลการการวิจัยพบว่า ความซื่อสัตย์ มีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ดีต้องมีความประพฤติปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพด้วยความสุจริต ยึดมั่นในกฎระเบียบ คุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในความสมเหตุสมผล และแนวปฏิบัติของสังคม

4. ด้านแรงจูงใจ ผลการการวิจัยพบว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจบริหารราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ดีควรส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กรุงเทพมหานครควรมีหลักสูตรเทคนิคการสร้างภาวะผู้นำและแรงจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา พัฒนาทักษะการบริหารให้สามารถบริหารงาน บริหารคน อันจะก่อให้เกิดพลังในการทำงานเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร บุคลากรของกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปรากฏการณ์และได้องค์ความรู้ที่ลึกซึ้งเพิ่มเติมในการทำวิจัย

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้อำนาจบริหารราชการ โดยนำทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงবারมี มาประยุกต์ใช้ระหว่างองค์การภาครัฐหน่วยงานอื่น ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เจด็จ คชฤทธิ์, เจนจิรา เจนจิตรวณิช, หทัยรัตน์ อ่วมน้อย และฤทัย สำนิงเสนาะ. (2562). ธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม: แบบอย่างจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 9(1), 179-188.
- ฉันทยาภรณ์ นวลสิงห์, ยุวธิดา ขาปัญญา และชีวันรัตน์ ศิลพันธ์. (2556). ผู้บริหารกับการสร้างแรงจูงใจ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 10(2), 45-53.
- นุช สัทธาฉัตรมงคล และอรรณพ ธรรมไพบูลย์. (2559). ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 8(1), 167-182.
- บีบีซีไทย. (2565). *ซัชชาติ สิทธิพันธุ์: ผู้ว่าฯ กทม. ผู้คว่ำคะแนนเลือกตั้งสูงสุดในประวัติศาสตร์*. Retrieved on 24 August 2022, from: <https://www.bbc.com/thai/61545581>
- บุญช่วย โชติวิไล. (2562). บทบาทของผู้นำในกระบวนทัศน์ใหม่. *วารสารวิชาการธรรมทศวรรษ*, 19(1), 297-307.
- ปัญญาพลวัตร และพิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2565). *ผู้ว่าฯ กรุงเทพฯ และความท้าทาย*. Retrieved on 23 August 2022, from: <https://mgronline.com/daily/detail/9650000055390>

- พลวศิษฐ์ หล้ากาศ. (2564). ประเด็นความท้าทายที่มีต่อบทบาทนักทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4(2), 251-260.
- มติชนสุดสัปดาห์. (2565). E-DUANG: ปราบการฉ้อโกง ชัยชาติ สิทธิพันธุ์ กับ การเลือกใหม่ ทางการเมือง. Retrieved on 24 August 2022, from: https://www.matichonweekly.com/e-daung/article_578500
- วันชัย มีชาติ และธีระพล เจริญพันธุ์. (2556). กรุงเทพมหานคร: ความท้าทายการบริหารจัดการเมือง. *วารสารสิ่งแวดล้อม*, (17)2, 60-71.
- สุนิตย์ อาษาจิตร และโสภณ เพ็ชรพวง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 8(2), 185-201.
- สุเมธ แสงนิมิต. (2552). ภาวะผู้นำกับธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- อติพร เกิดเรือง. (2560). ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารงาน กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.). *วารสารราชนครินทร์*, 14(1), 153-159.
- อรภัศสุวรรณภักดี และอภิรัตน์ กังสดารพร. (2565). วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 8(3), 339-348.
- Bass, B. M. (1985). *Leadership and performance beyond expectations*. New York: The Free Press.
- Conger, J.A., & Kanungo, R.N. (1998). *Charismatic leadership in the organization*. Thousand Oaks: SAGE Publication.
- House Rj.A. (1977). *Theory of charismatic of leadership*. In J.L. Pierce & J.W: Newstrom.
- House, R.J. (1977). A 1976 theory of charismatic leadership. In hurt, J.G., & Larson, L. (Eds.), *leadership: the abutting edge*. Carbondale: Southern Illinois University Press.
- Lussier, R.N. & Agha, C.R. (2001). *Leadership: Theory, application, skill development*. Ohio: South-Western College.
- Robbins, S.P. (1993). *Organizational Behavior: Concepts Controversies and Applications*. New York: Prentice-Hall Inc.
- Stogdill, R.M. (1974). *Handbook of Leadership*. New York: Free Press.

- Walker, J., & Almond, P. (2010). *Interpreting statistical findings: A guide for health professionals and students*. New York: McGraw-Hill.
- Weber, M. (1947). *The Theory of Social and Economic Organization*. New York: Free Press.
- Yamane, Tayo. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.
- Yukl, G.A. (2008). *Leadership in organizations*. 6th edition. New York: Prentice – Hill.

